

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Ivony Šubrtové, ve věci

žalobce: **JUDr. F. K.**
zastoupen Mgr. Petrou Raškovou, advokátkou
se sídlem Šaldova 466/34, Praha 8

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové

za účasti: **Ředitelství silnic a dálnic ČR**
se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4
zastoupené Mgr. Jiřím Sitou, advokátem
se sídlem Rybná 14, Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. února 2020, č. j.: KUKHK-8461/DS/2020-2 (Ma),

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Městský úřad Jaroměř (dále také jen „vyvlastňovací úřad“) vydal dne 2. 12. 2019 pod č. j. PDMUJA 44828/2019 rozhodnutí, kterým ve výroku I. s odkazem na zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vyvlastnění“), a na zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o urychlení výstavby infrastruktury“), odňal vlastnické právo žalobce k pozemku pozemková parcela č. X v katastrálním území X, obci X, okresu Náchod, ve výměře 1161 m², evidovaném v druhu pozemku orná půda, zapsaném na listu vlastnictví č. 171 u Katastrálního úřadu pro Královéhradecký kraj, Katastrálního pracoviště Náchod (dále také jen „Pozemek“) s tím, že vlastnické právo k Pozemku přechází na Českou republiku, přičemž příslušnou k hospodaření s ním je státní příspěvková organizace Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále také jen „vyvlastnitel“ nebo „ŘSD ČR“).
2. Výrokem II. určil vyvlastňovací úřad lhůtu k uskutečnění účelu vyvlastnění, a to tak, že s užíváním Pozemku pro účel, pro který se vyvlastňuje, musí být vyvlastnitelem započato nejpozději do 48 měsíců od nabytí právní moci žalobou napadeného rozhodnutí. Účelem vyvlastnění se rozumí zahájení provádění veřejně prospěšné stavby „Dálnice D11, stavba 1107 Smiřice – Jaroměř“ (dále také jen „Stavba“), o jejímž umístění bylo rozhodnuto na podkladě územního rozhodnutí Městského úřadu Jaroměř č. 41/05 ze dne 15. 12. 2005, č. j. Výst.3510/41/05-Kt, které nabylo právní moci dne 26. 1. 2006 (dále také jen „Územní rozhodnutí o umístění Stavby“).
3. Ve výroku III. stanovil vyvlastňovací úřad výši náhrady za vyvlastněný Pozemek, a to 30 190 Kč.
4. K odvolání žalobce žalovaný uvedený vyvlastňovací rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil a odvolání zamítnul.
5. Proti výroku III. vyvlastňovacího rozhodnutí podal žalobce u zdejšího soudu samostatnou žalobu, k jejímuž projednání mají založenu pravomoc obecné soudy, nikoliv soudy ve správním soudnictví.

II. Podstata obsahu žaloby

6. Žalobce v úvodu žaloby ocitoval čl. 6 odst. 1 věty první mezinárodní Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod vyhlášené pod č. 209/1992 Sb. (dále též „Úmluva“), ze kterého plyne, že každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Žalobce se domnívá, že současná platná a účinná právní úprava vyvlastnění není s uváděným v souladu, neboť zákon č. 405/2012 Sb. znovu zavedl rozdělení soudního řízení následujícího po vydání pravomocného správního rozhodnutí o vyvlastnění na řízení správní (o zákonnosti vyvlastnění) a na řízení občanskoprávní (o stanovení náhrady za vyvlastnění).
7. Tato dvoukolejnost neodpovídá dle žalobce požadavkům citovaného čl. 6 Úmluvy, když tomuto není dáno za dost s ohledem na tam zakotvený požadavek „projednání věci

v přiměřené lhůtě“. V této souvislosti žalobce odkázal na řadu rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, ze kterých plyne, že opětovným rozdělením soudního přezkumu vyvlastnění byla zákonodárcem porušena zásada ochrany majetku nabytého v dobré víře vyplývající z mezinárodní smlouvy, jíž je Česká republika vázána, a která má proto přednost před zákonem, uvedená v čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě. V intencích principu ochrany majetku nabytého v dobré víře totiž platí, že se vyvlastňovanému má dostat adekvátní náhrady již v době, kdy k vyvlastňování majetku dochází. Abnormálně dlouhé zpoždění při výplatě odškodnění za vyvlastnění majetku má za následek zvýšení finanční ztráty vyvlastněné osoby a staví ji do situace nejistoty, zejména při znehodnocování měny v některých státech. Stejně tak je tomu u abnormálně dlouhých zpoždění ve správních nebo soudních řízeních, v nichž je odškodnění stanoveno, obzvláště když jsou vyvlastněné osoby nuceny jich užít, aby získaly odškodnění, na něž mají nárok.

8. Žalobce pokračoval tím, že Ústavní soud také ve svých rozhodnutích opakovaně zdůrazňuje, že je třeba respektovat čl. 6 odst. 1 Úmluvy, který vyžaduje, aby o právu (tedy o věci samé, nikoli jen o zákonnosti předchozího správního aktu) rozhodl soud nebo soudu podobný orgán (viz např. bod 26. nálezu Ústavního soudu z 30. 6. 2015, sp. zn. II. ÚS 1135/14). Přezkum správním soudem ale dle současné právní úpravy umožňuje jen zrušení napadeného rozhodnutí správního orgánu, nikoliv jeho nahrazení, čímž však čl. 6 odst. 1 Úmluvy naplněn dle žalobce není.
9. Neústavnost rozporované právní úpravy je dle mínění žalobce dále eskalována tím, že žalobě na přezkoumání zákonnosti vyvlastnění byl ve věcech upravených zákonem o urychlení výstavby infrastruktury odňat automatický odkladný účinek.
10. S ohledem na tato svá tvrzení žalobce krajskému soudu navrhoval, aby řízení přerušil a věc předložil Ústavnímu soudu k rozhodnutí o zrušení části zákona č. 405/2012 Sb. a části zákona o urychlení výstavby infrastruktury, s tím cílem, aby ze zákona o urychlení výstavby infrastruktury bylo vypuštěno ustanovení znemožňující soudní rozhodování o vyvlastnění dle části V. o. s. ř. (§ 4 odst. 2 citovaného zákona) a tím obnoven stav možnosti soudního rozhodování tak, jak byl upraven v původním znění zákona o vyvlastnění.
11. **V rámci prvního žalobního bodu** přišel žalobce s tvrzením, že vydaná rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jsou tzv. rozhodnutí nulitní. Celý žalobní bod v zásadě stojí na tvrzení, že oba správní orgány chybně posoudily účastenství v řízení na straně vyvlastnítele, resp. nevzaly v potaz absenci aktivní legitimace ŘSD ČR ve věci podle speciální procesní právní normy – zákona o vyvlastnění, jenž obsahuje kogentní právní ustanovení (§ 17 odst. 1) o tom, že účastníkem daného řízení o vyvlastnění vlastnických práv k pozemku je jen vyvlastnitel (zde ŘSD ČR) a vyvlastňovaný, a nemůže se proto tohoto řízení účastnit žádný jiný subjekt, tedy stát, v jehož prospěch bylo rozhodnuto.
12. Oba správní orgány také měly rozhodnout v rozporu s kogentní definicí vyvlastnítele (§ 2 písm. c/ zákona o vyvlastnění), kterým je ten, jenž se domáhá, aby na něj přešlo vlastnické právo k vyvlastňovanému pozemku, a proto nelze rozhodnout o vyvlastnění ve prospěch jiného, samostatného subjektu práv a povinností – tj. státu.
13. Žalobce konkrétně uvedl, že je-li účastenství v zákoně o vyvlastnění vymezeno kogentním způsobem (což shodně platí u všech ostatních procesních předpisů platných v České republice), nemohly tedy správní orgány dovodit oprávnění ŘSD ČR jednat ve vyvlastňovacím řízení ve prospěch státu pouze z ustanovení § 55 zákona č. 219/2000 Sb.,

o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen také „zákon o majetku ČR“), dle jehož odst. 1 organizace nemají vlastní majetek; za podmínek stanovených tímto zákonem nabývají majetek pro stát a jejich příslušnost hospodařit s majetkem (§ 8) se řídí ustanovením § 9. Je tedy dle žalobce zřejmé, že ustanovení § 55 odst. 1 zákona o majetku ČR se úzce vztahuje jen na nabývání majetku pro stát v režimu tohoto zákona (například kupní smlouvou, kterou byl žalobce ochoten s ŘSD ČR uzavřít, pokud by však obsahovala správně vypočtenou tržní cenu ve smyslu nálezů Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1904/14 a II. ÚS 1135/14)), nikoliv však v režimu zákona o vyvlastnění, zákona o urychlení výstavby infrastruktury, popř. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podle nichž (a jen podle nichž) měly oba správní orgány jednat a rozhodovat.

14. **V rámci druhého žalobního bodu** žalobce namítal vadu správních řízení spočívající v podjatosti rozhodujících správních orgánů I. i II. stupně.
15. Žalobce v řízení vznesl námitku podjatosti správních orgánů I. i II. stupně opírající se o tvrzení, které podepřel důkazy, jež nebyly nikterak zpochybněny a byly i Ministerstvem pro místní rozvoj jako orgánem o této námitce dříve rozhodujícím považovány za věrohodné. Podstatou vznesené námítky nebyla jen osoba tehdejšího hejtmana L. F., který měl ovlivňovat svými výroky činnost úředních osob, ale též dohoda uzavřená mezi Krajským úřadem Královéhradeckého kraje, Městským úřadem Jaroměř a ŘSD ČR, kterou tehdejší hejtman prezentoval na tiskové konferenci, jejíž obsah byl citován v žalobcem doloženém článku. Obsah této dohody prokazuje dle žalobce zasahování tehdejšího hejtmana do vyvlastňovacích řízení mj. tím, že jednotlivé vyvlastňovací úřady sdělily hejtmanovi kraje výsledky vyvlastňovacích řízení, která ještě ani neproběhla. Tato nezákonnost vyplývá dle jeho přesvědčení i ze skutečnosti, že dohoda byla uzavřena představiteli správních orgánů (tedy orgánů, které měly dle správního řádu nestranně rozhodovat) s ŘSD ČR jakožto jedním z účastníků vyvlastňovacího řízení. Již samotný požadavek hejtmana na sdělení potřebného výsledku řízení (vyvlastnění pozemků) vzbuzuje pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti úředních osob.
16. Žalobce dále namítal, že napadené rozhodnutí bylo vydáno vyloučeným úředníkem úřadu z důvodu jeho podjatosti v důsledku intervence tehdejšího ministra dopravy ČR JUDr. V. K. do správního rozhodování Městského úřadu Jaroměř. Dne 20. 11. 2019 totiž během kontroly stavby D11-1107, tj. poté, kdy vyvlastňovací úřad oznámil, že bude rozhodnuto ve věci, a bezprostředně před rozhodnutím stavebního úřadu, v rámci televizního pořadu „Události v regionech“, tento (dnes již bývalý) ministr dopravy vyjádřil jednoznačný názor, dle něhož (prý) dohoda se žalobcem není možná, a proto pozemek musí být získán postupem ve vyvlastňovacím řízení (viz citace: „Uděláme všechno pro to, abychom pozemek získali...“).
17. **V rámci třetího žalobního bodu** žalobce dále uvedl, že úřední osoba napadené rozhodnutí vydala jako pracovník stavebního úřadu, nikoliv zákonem pověřeného speciálního vyvlastňovacího úřadu a tato vada řízení nebyla dle správních předpisů nadřízeným úřadem nikterak napravena.
18. **Konečně v pořadí čtvrté žalobní** námitce žalobce uvedl, že v řízení dále nebyl prokázán ani nezbytný rozsah vyvlastnění a ani veřejný zájem na vyvlastnění předmětného pozemku tak, jak nařizuje ustanovení § 4 odst. 1 a 2 zákona o vyvlastnění, když vyvlastňovací úřad a ani odvolací správní orgán neprovedly žádný z navržených důkazů s

tím, že se jedná o dokazování nadbytečné. Žalobce nepochybně, že platné územní rozhodnutí označuje předmětný vyvlastňovaný pozemek jako stavební, určený pro stavbu dálnice, nicméně dle jeho názoru je stavebnímu úřadu z jeho činnosti jistě známo, že pro vlastní realizaci stavby je zapotřebí kromě územního rozhodnutí i schválená projektová dokumentace, která může stavbu vymezit prostorově úžeji, než jak bylo v územním řízení původně předpokládáno. Tak se tomu děje a nikoli výjimečně i v řadě dalších případů, včetně staveb dálnic, kdy například z důvodu nedostatku finančních prostředků se stavba provede v méně nákladnější verzi. Žalobce přitom navrhoval vyžádání nové projektové dokumentace a vyjasnění otázky změny původní projektové dokumentace, což správní orgán odmítl jen se spekulativním závěrem, že „pokud by tento pozemek nebyl pro stavbu potřeba, vyvlastnitel by se přeci vyvlastnění pozemku nadále nedomáhal“.

19. Existence zpracované nové projektové dokumentace byla přitom správnímu orgánu řádně doložena uzavřenými smlouvami mezi ŘSD ČR a společností PRAGOPROJEKT, a. s., která projektovala i stavbu původní dálnice, a bylo na vyvlastňovacích orgánech, aby po provedeném dokazování objasnily, zda je třeba Pozemek pro stavbu skutečně vyvlastnit, či zda je napojení dálnice na silnici I/37 skutečně nově „přeprojektováno“ mimo něj (tj. o kousek posunuto).
20. V podrobnostech odkazuje krajský soud na obsah podané žaloby, který je ostatně účastníkům řízení i osobě na něm zúčastněné dobře znám.
21. Žalobce proto navrhl, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Podstata vyjádření žalovaného k žalobě

22. Žalovaný v úvodu svého vyjádření k žalobě vyjádřil názor, že pokud jde o úpravu přezkumu rozhodnutí správních orgánů ve věcech vyvlastnění majetku právnických či fyzických osob, je podstatné, že každé takové rozhodnutí je možno podrobit soudnímu režimu, byť v odlišných právních režimech. Tím je dle jeho přesvědčení garantován soulad zákonem stanoveného postupu při vyvlastnění s čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Z něho nevyplývá, že v rámci soudního přezkumu musí být vždy aplikován apelační princip.
23. Pokud jde o problematiku postavení ŘSD ČR odkázal žalovaný na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí, kde se jí zabýval. Dodal, že bylo zřízeno dne 1. 1. 1997 jako státní příspěvková organizace Ministerstvem dopravy a spojů podle § 31 a 32 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky).
24. Není tak možné dát za pravdu žalobci v tom, že pro zřízení organizační složky bylo třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí, neboť ŘSD ČR vzniklo dle jiné právní úpravy. Pokud v napadeném rozhodnutí odkázal na § 55 odst. 1 zákona o majetku ČR, bylo to právě z důvodu, že toto ustanovení se dle uvedeného přechodného ustanovení aplikuje i na tuto věc.
25. Žalovaný svoje vyjádření k danému žalobnímu bodu uzavřel tak, že za stát coby právnickou osobu musí vždy jednat k tomu určený subjekt, resp. jeho organizační složka, a pravidla pro toto jednání upravuje zákon o majetku ČR, který se uplatní i pro vyvlastňovací řízení, neboť právní předpisy neupravují jednání za stát při vyvlastnění odlišně. Ze zřizovací listiny ŘSD ČR lze přitom zjistit, že se jeho činnost vztahuje i na

přípravu dopravních staveb, kam bezpochyby patří i majetková příprava, jejíž součástí je i proces vyvlastnění.

26. K otázce námitky systémové podjatosti žalovaný uvedl, že prakticky identickou obstrukční argumentaci vznášel žalobce v průběhu správního řízení, proto odkázal na odůvodnění svého žalobou napadeného rozhodnutí a na obsah rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 2. 9. 2019, čj. MMR-29942/2019-83/1846, kterým došlo k zamítnutí odvolání žalobce proti usnesení ředitelky žalovaného o jím vznesené námitce podjatosti. Připomněl, že předmětné správní řízení bylo řízením o vyvlastnění. Je a bylo proto zcela irelevantní, jestli se stavebních řízení na stavbu dálnice (a souvisejících staveb) vedlo třeba sto nebo jen jedno (stavební povolení není jedním z podkladů, ze kterých vyvlastňovací úřady vychází, na rozdíl od územního rozhodnutí). Krom toho je právem žadatele, aby si sám určil rozsah žádosti o stavební povolení, správní orgány nejsou oprávněny jej v tomto jakkoli korigovat.
27. Dále uvedl, že právní řád České republiky nezná žádné „speciální vyvlastňovací úřady“. Jestliže tedy uvedená osoba zastává funkci, která se dle Organizačního řádu Městského úřadu Jaroměř nazývá „vedoucí oddělení stavebního úřadu odboru výstavby“, pak její uvedení v rozhodnutí není ničím protiprávním a i pokud by snad bylo, vůbec není zřejmé, jak by uvedená formalita mohla negativně ovlivnit účastníky řízení.
28. Pokud jde o otázku nezbytného rozsahu vyvlastnění, žalovaný odkázal na odůvodnění vyvlastňovacího rozhodnutí, kde byl popsán a odůvodněn jak nezbytný rozsah vyvlastnění, tak i veřejný zájem na něm. Zdůraznil, že výroky politiků jsou zcela irelevantní ve vztahu k tomu, zda jsou splněny právním řádem určené podmínky pro vyvlastnění.
29. Závěrem žalovaný uvedl, že podklady pro vyvlastnění, z nichž správní orgány vycházejí, resp. musí žadatel doložit, jsou určeny zákonem. Je zcela irelevantní, jestli vyvlastnitel nechá, ať už z jakéhokoli důvodu, zpracovat třeba i několik jiných verzí projektové dokumentace a to třeba i takových, které se nedotknou pozemku, který je předmětem vyvlastňovacího řízení. Správní orgány musí vycházet z té projektové dokumentace, na základě níž bylo vydáno územní rozhodnutí pro umístění stavby, pro kterou se vyvlastňovací řízení vede.
30. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Podstata vyjádření osoby zúčastněné na řízení

31. Tvzení žalobce ohledně nesouladu s mezinárodní smlouvou a Ústavou ČR neshledala osoba zúčastněná na řízení opodstatněným. Uvedla, že daná právní úprava je účinná bezmála 14 let, tedy její ústavnost byla podrobena přezkumu soudů všech stupňů, včetně soudu ústavního, takže se jeví zcela nadbytečné mu předkládat věc k rozhodnutí a posouzení.
32. Dále se osoba zúčastněná na řízení obšírně zabývala svým právním zakotvením a statutem vyplývajícím z právní úpravy obsažené zejména v zákoně o majetku ČR a ve zřizovací listině. Zdůraznila, že jako státní příspěvková organizace nemá vlastní majetek a za podmínek stanovených zákonem o majetku ČR nabývá majetek pro stát a její příslušnost hospodařit s majetkem se řídí ustanovením § 9 tohoto zákona. Dle ustanovení § 55 zákona o majetku ČR Ředitelství silnic a dálnic ČR jedná vlastním jménem v právních vztazích týkajících se majetku a navíc se účastní řízení před soudy a jinými

orgány ve věcech týkajících se tohoto majetku včetně řízení o určení, zda tu vlastnické nebo jiné obdobné právo státu je, či není, takže z uvedených důvodů je zcela oprávněna jednat i ve vyvlastňovacím řízení.

33. K tvrzení žalobce o podjatosti, mediálních výrocích politiků a údajné nepotřebnosti Pozemku s ohledem na údajnou projektovou dokumentaci osoba zúčastněná na řízení uvedla, že toto tvrzení je nedůvodné a žalobce ho nijak nedokládá, jak už bylo ostatně konstatováno v obou správních rozhodnutích. Poukázala také na fakt, že k otázce údajné podjatosti úředníků je zde rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj ČR, které ve svém rozhodnutí jakoukoliv individuální či systémovou podjatost odmítlo.
34. K otázce veřejného zájmu bylo provedeno obsáhlé dokazování, mimo jiné veřejnými listinami a bylo nesporně prokázáno, že tato námitka je neopodstatněná, když vyvlastňovací úřad provedl obsáhlé dokazování, které náležitě odůvodnil. Tvrzení žalobce o neprovedení důkazů v podobě toho, že existují plány na změnu trasy, bylo rovněž vyvráceno, navíc plánů může být neomezené množství, rozhodující jsou ty, které jsou použity jako podklad pro územní rozhodnutí. Žádná změna Územního rozhodnutí o umístění Stavby, která by mohla změnit její trasu, není a nebyla ani iniciována, veřejný zájem na Pozemku žalobce pak i nadále trvá a tvrzení předkládané žalobcem jako fakta, jsou opět jen nepodložené fabulace.
35. Osoba zúčastněná na řízení tak rovněž navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Replika žalobce

36. V reakci na vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení podal žalobce repliku. Uvedl, že z výčtu různých rozhodnutí, na něž poukazují v souvislosti s problematikou postavení ŘSD ČR, naopak vyplývá, že oba nenašli žádná soudní rozhodnutí, která by se uvedenou problematikou skutečně zabývala, např. i jako předběžnou otázkou. Absence příslušných námitek vyvlastněných osob v žalobách proti rozhodnutím správních orgánů jednak nemůže jít žalobci v daném řízení k tíži, jednak je vysvětlitelná i tím, že ŘSD ČR se ve vztahu ke všem vyvlastňovaným ve vyvlastňovacím řízení vždy stavělo do role organizační složky státu. K argumentaci zúčastněné osoby, dle níž ŘSD ČR jako právnická osoba ve správním řízení jedná vlastním jménem a na vlastní účet, a přesto výsledkem správního řízení je, že nabyvatelem vlastnictví je třetí osoba, která se řízení vůbec neúčastnila (stát), dodal, že v ní absentuje jakékoli zdůvodnění této zvláštní konstrukce, která je i rozporná se základními principy logiky.
37. Žalobce následně přišel s tvrzením, že vyvlastňovací rozhodnutí bylo vydáno nejen věcně nepřislušným správním orgánem, tj. fakticky stavebním úřadem, jak uvedl v žalobě, ale též i neoprávněnou úřední osobou.
38. K žalobnímu tvrzení, dle něhož nebyl R. W. oprávněnou osobou rozhodnutí o vyvlastnění vydat, odkázal žalobce na Organizační řád Městského úřadu Jaroměř, který nemá ve svém organizačním schématu vyvlastňovací úřad jakkoli vymezený, nemá v něm tedy ani uvedeno, kdo je vedoucím tohoto úřadu odpovědným za jeho činnost. Pouze v rámci odboru výstavby, jehož součástí je stavební úřad, jsou uvedeny kompetence některých pracovníků i k „vyvlastňovacímu řízení“, a to bez jakéhokoli uvedení konkrétního rozvrhu práce mezi tyto osoby. Žalovaným tvrzené pověření R. W., aby mohl vydat a vlastním jménem podepsat napadené rozhodnutí, z něj ale nevyplývá. To že

R. W., jenž je jen zástupcem vedoucího odboru výstavby Ing. M. H., nemohl rozhodnutí bez dalšího podepsat, vyplývá i z dalších čl. 10.1, čl. 10.3 písm. k) organizačního řádu, jakož i z internetových stránek Města Jaroměř. Skutečnost, že by Ing. M. H. byl v době rozhodování v práci nepřítomen, ze závěrů odvolacího správního orgánu nevyplývá. Navíc by tato skutečnost měla být u podpisu rozhodnutí R. W. vyjádřena, např. dovětkem.

VI. Jednání soudu

39. Při jednání soudu dne 2. 6. 2020 zůstali účastníci řízení i osoba na řízení zúčastněná na svých procesních stanoviscích.
40. Zástupkyně žalobce uvedla, že problém s vyvlastněním daného pozemku již probíhá v podstatě 11 let. Upozornila na to, že v mezidobí byl na tomto pozemku bez souhlasu žalobce proveden geologický průzkum. Od roku 2006 vážne v katastru nemovitostí na pozemku předkupní právo pro stát, v důsledku čehož nemůže žalobce s tímto pozemkem jakkoliv nakládat a od užívání tohoto pozemku to odradilo i jeho nájemce. V průběhu uvedených let přitom žalobce dostal od vyvlastnítele 5 různých návrhů kupních cen, které se ovšem lišily v řádu statisíců. Osoba zúčastněná na řízení se přitom zavázala předložit žalobci návrh kupní smlouvy s cenou obvyklou, což se ovšem nikdy nestalo. Znalecký posudek znalce Beneše, který si žalobce nechal vypracovat a který takovou cenu stanoví, byl ze strany vyvlastnítele odmítnut. Náhrada za vyvlastnění by přitom měla být náhradou adekvátní, jak lze dovodit z judikatury ESLP.
41. Strana žalující navrhovala, aby soud provedl důkaz smlouvou mezi ŘSD ČR a společností PRAGOPROJEKT, a. s., ze dne 16. 5. 2016 a zpravodajskými relacemi České televize uvedenými v rámci pořadu „Události v regionech“.
42. Soud o návrzích na provedení těchto důkazů rozhodl tak, že provedeny pro jejich nadbytečnost nebudou (v podrobnostech níže). Předseda senátu dále uvedl, že pokud jde o zbývající 2 smlouvy mezi uvedenými subjekty ze dne 17. 5. 2018 a 17. 10. 2019, pak tyto smlouvy jsou založeny ve správním spise, není je tedy nutno jako důkaz formálně provádět.
43. Dále soud provedl důkaz Organizačním řádem Městského úřadu Jaroměř, kdy k žádosti strany žalující přečetl výslovně znění jeho čl. 6.1. a čl. 10.1. a 10.3.
44. Předseda senátu poté informoval přítomné o tom, že si krajský soud opatřil rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 4. 2020, č. j. 38 A 7/2019 – 73, přičemž z obsahu jeho odůvodnění lze dovodit, že předmětem stavebního povolení, které bylo v dané věci přezkoumáváno, byl i stavební objekt SO 112, resp. SO 112.2 - Okružní křižovatka Přeložky I/33 a I/37. V návaznosti na toto zjištění učinil předseda senátu dotaz, zda uvedený objekt představuje právě inkriminovaný přivaděč, který má být umístěn na vyvlastněném Pozemku žalobce.
45. Zástupkyně žalobce i pověřený pracovník žalovaného k tomu uvedli, že na tuto otázku nemohou jednoznačně odpovědět. Rovněž tak se vyjádřil i zástupce osoby zúčastněné, který dodal, že byl klientem informován, že nadále platí původní projektová dokumentace, na základě které bylo vydáno Územní rozhodnutí o umístění Stavby, ke změně umístění inkriminovaného sjezdu ve stavebním řízení oproti řízení územnímu tedy nedošlo.

VII. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

46. Krajský soud poté přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního s. ř. s. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body. Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.
47. V právní teorii ale i praxi je již obecně známo, že tuzemská právní úprava rozhodování o věcech ve správním řízení na první pohled neodpovídala dikci čl. 6 Úmluvy, neboť zde nebyl splněn jeden z nutných atributů rozhodnutí, a to jeho vydání „nezávislým a nestranným“ soudem. Nutné je však v této souvislosti upozornit na fakt, že v originálním jazyce Úmluvy (angličtina) nenalezneme slovo soud, ale „Tribunal“, který v různých státech a různých právních úpravách odpovídá tamním uspořádáním a jde o zcela obecný pojem, kterému mají jednotlivé státy (jakožto signatáři Úmluvy) dáti za dost v intencích možnosti, které nabízejí jejich právní řády.
48. Tak se tomu stalo i v tuzemské právní úpravě, neboť požadavek čl. 6. Úmluvy byl splněn (co do oné nezávislosti a nestrannosti) tím, že rozhodnutí správního orgánu podléhá soudnímu přezkumu. V případě rozhodnutí vydaných správními orgány v mezích výkonu vrchnostenské veřejné správy (k tomu viz čl. 2 odst. 3 Ústavy či čl. 2 odst. 2 Listiny) jde o kasační princip a u rozhodnutí správních orgánů dle čl. 2 odst. 4 Ústavy (obdobně čl. 2 odst. 3 Listiny) jde o následné rozhodování dle části V. o. s. ř., neboť nejde o vrchnostenskou veřejnou správu, ale veřejnou správu nevvrchnostenskou, o které je rozhodováno v nalézacím řízení před civilními soudy.
49. Toto rozdělení neplyne ale ze zákona o vyvlastnění, jak argumentuje žalobce, ale přímo z ústavního pořádku České republiky, jak je uvedeno výše, což logicky souvisí s dělením veřejné správy, které se do naší právní úpravy vrátilo v roce 1993 (klíčovým je v této souvislosti přijetí čl. 36 odst. 2 Listiny), a došlo tak k návratu k prvorepublikové právní úpravě „dvoukolejnosti soudního přezkumu“ (k tomu srov. zákon č. 3/1918 sb. z. a n., o Nejvyšším správním soudě a o řešení kompetenčních konfliktů, známý také jako „zákon listopadový“).
50. Právní praxe i teorie tedy opakovaně dospěla k závěru o konformitě právní úpravy „české dvoukolejnosti veřejné správy“ zakotvené v ústavním pořádku s požadavky, které jsou nám kladeny mezinárodními smlouvami (zejména čl. 6 Úmluvy), neboť soudní přezkum ve smyslu přezkumu „nezávislého i nestranného“ je bez dalšího dán.
51. Pokud jde o žalobcem tvrzený časový nesoulad mezi soudními rozhodnutími – rozhodnutím o přezkumu zákonnosti rozhodnutí o vyvlastnění před správními soudy a rozhodnutím civilního soudu rozhodujícího podle části V. o. s. ř. o výši náhrady za vyvlastnění, ten může být dán, nicméně nejde o rozpor s čl. 6 Úmluvy. Pokud je správním orgánem rozhodnuto o výši náhrady za vyvlastnění, náhrada je oprávněné osobě vyplácena po právní moci tohoto rozhodnutí. Je zcela na vůli oprávněné osoby (žalobce), zda podá žalobu k soudu dle části V. o. s. ř. a v důsledku toho bude vyplacení náhrady oddáleno soudním řízením.
52. Krajský soud by žalobcem nastíněnou a kritizovanou situaci přirovnal například i k rozhodování o vině a trestu před trestním soudem, když poškozený může být následně se svým nárokem na náhradu škody odkázán do civilního řízení (pokud není jím uplatněnému nároku na náhradu škody vyhověno zcela či zčásti, tak jak si představoval).

I v takovém případě logicky je možné, nikoli nutné, obrátit se na soud civilní se všemi atributy (břemeno tvrzení, břemeno důkazní), které jsou s takovým řízením spojeny.

53. Krajský soud tedy již upouští od spíše akademické rozpravy a polemiky nastolené žalobcem a uzavírá, že ze shora uvedených důvodů nevyhověl žalobcově shora citovanému návrhu, aby řízení přerušil a věc předložil Ústavnímu soudu ve smyslu čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR.
54. Následně se zaměřil na jednotlivé žalobní body, jak byly věcně uplatněny v žalobě.
55. V rámci vypořádání **prvního žalobního bodu** je nutné ujasnit si a vymežit právní postavení ŘSD ČR v obecné rovině a zároveň konkrétně ve vztahu k řízení o vyvlastnění. Právní postavení, statut a vystupování směrem navenek ŘSD ČR upravuje zřizovací listina (dostupná na: https://www.rsd.cz/wps/wcm/connect/d51341b3-43cb-46b0-af16-14122d58b748/zrizovaci_listina_14-uplne_zneni.pdf?MOD=AJPERES).
56. Ředitelství silnic a dálnic ČR bylo zřízeno rozhodnutím Ministerstva dopravy vydaným podle § 5 a § 20 zákona o majetku ČR. Podle článku IV. odst. 1 zřizovací listiny se jedná o státní příspěvkovou organizaci ve smyslu § 54 a násl. zákona o majetku ČR. Podle článku IV. odst. 2 zřizovací listiny se jedná o právnickou osobu vystupující v právních vztazích svým jménem a nesoucí odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Podle článku II. odst. 2 odrážky třetí zřizovací listiny plní ŘSD ČR v rámci svého základního účelu a předmětu činnosti (mimo jiné) úkoly spočívající v zajišťování veškerých činností pro přípravu a realizaci stavby včetně zatěžování a zcizování movitého i nemovitého majetku. Do rozsahu činnosti ŘSD ČR zjevně může spadat také provádění úkonů vyvlastnitelů podle zákona o vyvlastnění, a to vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, jakkoliv se jedná o hospodaření s majetkem státu.
57. Ředitelství silnic a dálnic ČR není organizační složkou státu. Zákon o majetku ČR obsahuje v § 3 odst. 1 vymezení organizačních složek státu, jimiž jsou ministerstva a jiné správní úřady, jakož i další instituce vypočtené tamtéž; ŘSD ČR mezi nimi není uvedeno. Podle § 3 odst. 2 téhož zákona není organizační složka státu právnickou osobou, čímž není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu. Zákon o majetku ČR dále v § 54 odst. 1 uvádí, že státní příspěvkové organizace zřízené, popřípadě řízené podle dosavadních předpisů mj. ústředními orgány, které ve vztahu k majetku státu dosud vykonávaly právo hospodaření, jsou právnickými osobami a nadále hospodáří se státním majetkem. ŘSD ČR je státní příspěvkovou organizací a právnickou osobou založenou Ministerstvem dopravy, jak už shora krajský soud konstatoval. Není tedy organizační složkou státu ve smyslu výše citovaných ustanovení § 3 zákona o majetku ČR (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 3. 2014, sp. zn. I. ÚS 3026/10).
58. Organizační složka státu a státní příspěvková organizace jsou odlišnými entitami, a to především co do principu jejich fungování, financování i hospodaření, jak jsou upraveny v zákonu o majetku ČR a zákonu č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Není vyloučeno, aby ve smyslu § 4 zákona o majetku ČR ministerstvo zřídilo k plnění úkonů v rámci své působnosti organizační složku státu, avšak pouze se souhlasem Ministerstva financí. Tak tomu však u ŘSD ČR není, neboť ze zřizovací listiny vyplývá, že se jedná právě o státní příspěvkovou organizaci zřízenou Ministerstvem dopravy (srov. § 5, § 20 zákona o majetku ČR a § 31 a § 32 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České

republiky a obcí v České republice /rozpočtová pravidla republiky/, na které rozhodnutí Ministerstva dopravy o zřízení a zřizovací listina odkazují).

59. Uvedené právní závěry se konstantně opakují v judikatuře správních soudů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2016, č. j. 5 As 52/2016-39, který je žalobci jistě dobře znám, neboť byl vydán ve věci jeho žaloby; na rozdíl od žalobce se krajský soud domnívá, že tyto závěry jsou relevantní i v projednávané věci).
60. Pro účely předmětu tohoto řízení je dle krajského soudu nutné zdůraznit, že ŘSD ČR nemá vlastní majetek, ale hospodář s majetkem ve vlastnictví státu. Z toho pak logicky plyne, že pokud vyvlastňuje (za účelem naplnění předmětu své činnosti v souladu se zřizovací listinou), nemůže konkrétní majetek vyvlastnit do svého vlastnictví, ale pouze do vlastnictví státu, nicméně s tímto majetkem (v souladu se svou zřizovací listinou) dále hospodář. K tomu krajský soud znovu odkazuje na znění čl. IV. a VI. zřizovací listiny ŘSD ČR. Žalobce poukazuje na dikci § 55 zákona o majetku ČR, nicméně klíčovým je v tomto směru spíše § 13 odst. 1 tohoto zákona, dle kterého stát nabývá majetek též zákonem, na základě zákona, děděním, rozhodnutím příslušného orgánu a na základě mezinárodní smlouvy, kterou je stát vázán, popřípadě na základě jiných skutečností stanovených zákonem. ŘSD ČR tedy může dle tohoto obecného právního rámce (vykládaného v souladu s jeho zřizovací listinou) nabývat majetek pro stát obecnými způsoby pro nabytí majetku, tj. i vyvlastněním.
61. Krajský soud nemůže přisvědčit teorii žalobce, pokud jde o postavení ŘSD ČR, že zákon o vyvlastnění má vůči zákonu o majetku ČR povahu zákona speciálního (i později přijatého), a že z těchto důvodů ustanovení zákona o majetku ČR (konkrétně § 55 odst. 1) nelze v rámci řízení vyvlastnění aplikovat. Takový závěr ze znění žádného z uvedených zákonů neplyne. Naopak, z důvodů shora osvětlených je krajský soud toho názoru, že ustanovení zákona o vyvlastnění (§ 2 písm. c/ a § 17 odst. 1) nejsou v rozporu, pokud jde o postavení ŘSD ČR ve vyvlastňovacím řízení coby vyvlastnitel, který žádá o vyvlastnění majetku do vlastnictví státu, s ustanoveními zákona o majetku ČR (zejména s jeho § 13 a § 55).
62. Pokud tedy jde o procesní vystupování ŘSD ČR v proběhlém vyvlastňovacím řízení a nabytí vyvlastňovaného majetku do vlastnictví státu (jakožto subjektu práva), toto proběhlo procesně správně a souladně s právní úpravou a rovněž již opakovaně uváděnou zřizovací listinou ŘSD ČR.
63. Odkaz žalobce na judikatorní závěry Nejvyššího soudu není v tomto případě přiléhavý, neboť postavení organizačních složek státu, příspěvkových organizací, státních podniků a dalších forem institucí je diametrálně odlišné pro účely civilního soudního řízení a pro účely soudního řízení správního (zejména pokud jde o otázku právní osobnosti – dříve subjektivity, a oprávnění jednat navenek).
64. Pokud jde o **druhý žalobní bod**, krajský soud předně uvádí, že žalobcem vznesená námitka podjatosti je námitkou tzv. systémové podjatosti (k tomu srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2019, č. j. 2 As 151/2018-63).
65. Nestranností se rozumí objektivní, předem nezaujatý přístup pověřených osob k plnění svých úředních povinností, tj. k posuzování, řešení a zejména rozhodování právních věcí,

a ten je nutno vyžadovat v případě všech správních orgánů. V určitém ohledu ji lze ztotožnit s absencí podjatosti. Aby bylo možné z čl. 36 odst. 1 Listiny dovodit nestrannost správních orgánů, resp. jednotlivých úředních osob, je nutné vykládat citované ustanovení širěji. Ústavní soud judikoval, že i když toto ustanovení výslovně nevyžaduje, aby i „jiný orgán“ vykazoval atributy nezávislosti a nestrannosti tak jako soud, z jeho účelu, jímž je vymezení základních principů spravedlivého řízení, vyplývá nutnost širší interpretace (k tomu srov. usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1062/08 ze dne 25. 6. 2009). Tento názor podporuje také skutečnost, že nestrannost správních orgánů je explicitně zakotvena v § 7 odst. 1 správního řádu. K zajištění požadavku nestrannosti slouží mj. postup podle § 14 správního řádu.

66. Nestrannost však nelze ztotožňovat s nezávislostí. V plné míře disponují nezávislostí pouze soudci a v určité podstatně omezenější míře jsou nezávislostí nadány také některé osoby působící v tzv. nezávislých správních úřadech. Záruky jejich nezávislosti však zpravidla mají výrazné časové omezení, a to stanovením funkčního období. Nejvyšší správní soud však neshledal, že by absence nezávislosti úředních osob při rozhodování o právech a povinnostech podle zákonných hledisek měla být ústavním deficitem (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. listopadu 2012, č. j. 1 As 89/2010-119). Krajský soud zdůrazňuje, že žalobcem tvrzená podjatost (byť tato je obsahově vzato tvrzenou systémovou podjatostí) určitého politika, či obecně vzato politicky vlivné osoby, automaticky neznamená (jak se žalobce snaží tvrdit) podjatost městského či krajského úřadu a jejich jednotlivých úředníků.
67. V posuzované věci navíc systémová podjatost není dána ve své „čisté podobě“, jak ji předvídá shora odkazované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu. Zájem územního samosprávného celku (Město Jaroměř, Královéhradecký kraj) na dané věci a s tím související tlak na zaměstnance Městského úřadu Jaroměř či žalovaného totiž není jednoznačně dán, neboť výsledek vyvlastnění nebude mít pozitivní či negativní dopad do (majetkové či jiné) sféry žádného územního samosprávného celku, potažmo konkrétní úřední osoby. K tomu spíše nad rámec krajský soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. prosince 2004, č. j. 2 As 21/2004 – 67, či usnesení Ústavního soudu ze dne 6. října 2008, sp. zn. I. ÚS 553/07, ze kterých plyne, že ani samotný pracovní či obdobný poměr úřední osoby k územnímu samosprávnému celku, jež je účastníkem řízení, nemůže být bez dalšího důvodem podjatosti tohoto zaměstnance. Aby byly v takových případech dány pochybnosti o podjatosti konkrétního úředníka, musela by přistoupit ještě další skutečnost.
68. Nutno zdůraznit, že v posuzované věci bylo o námitce podjatosti vznesené žalobcem v průběhu vyvlastňovacího řízení procesně postupováno v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu upravujícími danou problematiku. Ostatně ani žalobce nenamítá, že by tomu tak být nemělo.
69. Výsledkem tohoto procesního postupu pak bylo ohledně podjatosti ředitelky žalovaného rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj ČR ze dne 1. 8. 2019, č. j. MMR-16322/2019-83/2366 (proti němuž žalobce nepodal rozklad), ohledně podjatosti příslušných osob (představitelů Města Jaroměř, pracovníků Městského úřadu Jaroměř a pracovníků žalovaného) pak usnesení ředitelky žalovaného ze dne 14. 5. 2019, č. j. KUKHK-14974/DS/2019-2(Ma), které bylo k odvolání žalobce proti němu potvrzeno rozhodnutím Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 2. 9. 2019, č. j. MMR-29942/2019-83/1846.

70. Pokud jde o právní závěry obsažené v odůvodnění všech shora citovaných rozhodnutí, krajský soud se s nimi ztotožňuje a v podrobnostech na ně odkazuje, protože by jen jinými slovy říkal totéž.
71. Tvrzení žalobce o postojích bývalého hejtmána Královéhradeckého kraje L. F., o žádosti (blíže ani neoznačeného) zástupce hejtmána v roce 2015 (tedy před zahájením přezkoumávaného vyvlastňovacího řízení) ve vztahu k tehdejšímu senátorovi Ing. J. H. o odkup Pozemku společností JUTA, a.s., zůstaly ve zcela obecné, ničím neprokázané rovině.
72. Pokud je o prohlášení tehdejšího ministra dopravy JUDr. V. K. učiněné dne 20. 11. 2019 v rámci kontroly stavby D11-1107, zachycené v reportáži České televize, znějící „Uděláme všechno pro to, abychom Pozemek získali...“, pak tuto skutečnost naopak soud za prokázanou má, ale z obsahu tohoto výroku nelze podle něj dovodit podjatost rozhodujících úředníků vyvlastňovacího úřadu či žalovaného. Z výroku nelze naznat, že byl vůči nim činěn nějaký tlak. Slovní obrat „uděláme všechno pro to“ rovněž neznamena, že by snad mělo ze strany státu dojít k nějakým nezákonným praktikám. Krajský soud proto neprovedl důkaz uvedenou reportáží, v níž mělo toto vyjádření zaznít, když zástupkyně žalobce navíc při jednání soudu uvedla, že obsah tohoto výroku v žalobě doslovně citovala a soud neměl důvod jí nevěřit (ani žalovaný nebo ŘSD ČR obsah tohoto výroku nezpochybňovali).
73. Krajský soud k tomu ještě dodává, že osoba politicky exponovaná (jak uvádí žalobce) není vůči úředním osobám ve vztahu nadřízenosti ani podřízenosti, neboť nemůže zasahovat do výkonu přenesené působnosti vykonávané v rámci rozhodování o vyvlastnění. Takováto osoba se ani nepodílí na rozhodování o pohyblivé složce platu, jako je osobní příplatek či odměna konkrétních úředních osob (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. října 2007, č. j. 2 As 29/2007 – 74).
74. Důvodem systémové podjatosti nemohl být ani žalobcem tvrzený údajný „vstřícný“ postup správních úřadů vůči vyvlastniteli spočívající v údajném dělení konečného úseku dálnice D11 1107 na více úseků ve snaze umožnit zhotoviteli stavby naučtovat si vícepráce a vícenáklady. Toto zcela nekonkrétní tvrzení opět zůstalo jednoznačně v rovině pouhé spekulace.
75. V souvislosti s tím krajský soud ještě pro úplnost odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2019, č. j. 6 As 57/2019-51, který se týkal rovněž žaloby žalobce ohledně předmětné stavby dálnice D11 1107, kdy (pochopitelně rovněž v obecné rovině korespondující s obecností uvedeného tvrzení) Nejvyšší správní soud uvedl, že souhlasí s tím, že v souvislosti s určitými stavbami (zejména s takovou stavbou jakou je dálnice) je možné, že jsou s nimi z logiky věci spojeny další stavby, resp. změny, na které se vztahují řízení či procesy regulované dle stavebního zákona a související předpisů. To však samo o sobě neznamena, že o těch z povahy věci bezprostředně souvisejících stavbách musí být rozhodováno v jednom řízení vedeném žalovaným, neboť právní úprava pro rozdílné druhy staveb také stanoví diferenciovanou pravomoc stavebních úřadů.
76. Důvodem žalobcem tvrzené systémové podjatosti nemůže být ani jím zmiňovaná nečinnost vyvlastňovacího úřadu. K této problematice se podrobně vyjádřila jak ředitelka žalovaného, tak Ministerstvo pro místní rozvoj, ve svých shora uvedených rozhodnutích, na jejichž závěry krajský soud znovu odkazuje. Snad jenom dodává, že poté, co se žalobce

obrátil na žalovaného coby nadřízený správní orgán s návrhem na opatření proti nečinnosti vyvlastňovacího úřadu, žalovaný takové opatření v souladu s § 80 správního řádu přijal, konkrétně stanovil lhůtu pro vydání rozhodnutí ve věci. Postupoval tedy v souladu se zákonem, vytkl vyvlastňovacímu úřadu pochybení a dal příkaz k nápravě. Proti takovému postupu nelze nic namítat, natož aby byl důvodem pro podezření z existence systémové podjatosti.

77. Pokud jde o žalobcem zmiňovanou dohodu uzavřenou (neoznačeno kdy) mezi žalovaným, Městským úřadem Jaroměř a ŘSD ČR, žalobce neuvedl, jaká její konkrétní ustanovení by pro vznik systémové podjatosti měla být relevantní. Krajský soud tak v tomto směru ani neměl co přezkoumávat.
78. Zcela irelevantní pak pro posouzení dané otázky zůstávají upozornění žalobce na jiný mediálně známý případ týkající se získávání pozemků pro dálnici D11 v regionu Královéhradeckého kraje.
79. Krajský soud tedy uzavírá, že konkrétní tvrzení (ve smyslu výše uvedené judikatury), která by odůvodňovala alespoň pochybnosti o podjatosti či nepodjatosti rozhodujících úředních osob územních samosprávních celků nebyla dána (natož prokázána) a vadu správního řízení spočívající v podjatosti rozhodujících správních orgánů I. i II. stupně krajský soud v projednávané věci neshledal.
80. **Třetí žalobní bod** považuje krajský soud za vhodné doslovně ocitovat: „..... žalobce namítá, že R. W. napadené rozhodnutí vydal jako pracovník stavebního úřadu, nikoliv zákonem pověřeného speciálního vyvlastňovacího úřadu a tato vada řízení nebyla dle správních předpisů nadřízeným úřadem nikterak napravena.“
81. K tomuto krajský soud uvádí, že je nutné rozlišovat (v souladu s teorií správního práva) správní orgán v tzv. institucionálním slova smyslu a správní orgán v tzv. funkčním slova smyslu (k tomu viz např. HENDRYCH, Dušan a kol. Správní právo. Obecná část. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. 599 s). Speciální vyvlastňovací úřad (označení ve funkčním slova smyslu) je úřadem obce s rozšířenou působností. Vnitřní organizační členění je věcí samotného správního orgánu (v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, je daná problematika svěřena do působnosti rady obce). Napadené rozhodnutí bylo vydáno pracovníkem městského úřadu (pojetí institucionální) obce s rozšířenou působností. Označení tohoto úřadu (orgánu) v onom funkčním slova smyslu nemá na obsah, správnost či zákonnost takového rozhodnutí vliv.
82. V replice doručené krajskému soudu dne 27. 5. 2020 (tedy nesporně po uplynutí lhůty pro podání žaloby – viz § 2 odst. 2 zákona o urychlení výstavby infrastruktury) žalobce přišel s novým tvrzením. Uvedl totiž, že vyvlastňovací rozhodnutí bylo vydáno nejen věcně nepřislušným správním orgánem (viz shora), ale též neoprávněnou úřední osobou. S odkazem na Organizační řád Městského úřadu Jaroměř mu vadí, že vyvlastňovací rozhodnutí nepodepsal vedoucí odboru, ale jeho zástupce, přičemž z obsahu rozhodnutí nelze dovodit, proč se tak stalo, např. že vedoucí odboru nebyl ten den na pracovišti přítomen.
83. Dle § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s. může žalobce rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby.
84. Námitka žalobce, že vyvlastňovací rozhodnutí by vydáno neoprávněnou úřední osobou, protože je nepodepsal v souladu s Organizačním řádem Městského úřadu Jaroměř

vedoucí příslušného odbor, ale jeho zástupce bez uvedení důvodů, tedy byla nepochybně vznesena až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, nejedná se o pouhé rozhojnění původního žalobního bodu obsaženého v žalobě. Krajský soud se jí tedy zabývat nemusel. Přesto se rozhodl vyjádřit se k ní alespoň obiter dictum. Dle jeho názoru totiž ani ona není důvodná.

85. Krajský soud předně zdůrazňuje, že u orgánů veřejné správy neexistuje institut rozvrhu práce, jako např. u soudů, kde souvisí s otázkou institutu zákonného soudce (garantovaného Ústavou ČR). Podstatné je, zda bylo rozhodnutí vydáno k tomu určeným (co do pravomoci a příslušnosti/působnosti) orgánem. Ten rozhoduje směrem navenek a jeho vnitřní organizace a náplň práce je interní záležitostí řešenou jeho vnitřními předpisy, jejichž obsah nepřísluší soudu přezkoumávat. To samozřejmě neznamená, že by správní orgán (Městský úřad Jaroměř) nebyl povinen takový vnitřní předpis (v tomto případě organizační řád) dodržovat. K porušení této povinnosti ovšem v posuzované věci dle krajského soudu nedošlo. Není sporu o tom, že dle Organizačního řádu Městského úřadu Jaroměř rozhodnutí ve věci (mezi něž vyvlastňovací rozhodnutí bezpochyby patří) podepisuje a za formální správnost odpovídá služebně nadřízená osoba, tj. vedoucí odboru, v době jeho nepřítomnosti jeho zástupce; a to i v případě, kdy je vedoucí odboru v dané věci současně oprávněnou osobou (viz jeho čl. 6.1.) Pokud tedy vyvlastňovací rozhodnutí podepsal R. W., který, jak žalobce sám uvádí, je zástupcem vedoucího odboru, nejedná se o případ, kdy by rozhodnutí podepsal pracovník daného úřadu, který k tomu zcela evidentně není zmocněn. Naopak, podepsala jej osoba, s jejímž případným oprávněním rozhodnutí daného odboru městského úřadu ve věci podepsat organizační řád počítá a tuto osobu k takové činnosti opravňuje (a to bez ohledu na skutečnost, zda byla současně oprávněnou osobou v dané věci, jako tomu bylo v posuzovaném případě). Požadavek vznesený žalobcem, aby v takovém případě bylo u podpisu zástupce odboru uvedeno, z jakého důvodu písemnost podepisuje místo vedoucího odboru, považuje krajský soud za nedůvodný a formální, nemající oporu v žádném zákoně ani v Organizačním řádu Městského úřadu Jaroměř.
86. Podstata **poslední (čtvrté) žalobní námitky** spočívala v žalobcově tvrzení, že Pozemku nebylo ke stavbě dálnice třeba, nemusel být proto vyvlastněn. Toto svoje přesvědčení dovozoval žalobce ze skutečnosti, že se tak vyjadřoval dne 31. 1. 2018 v reportáži České televize bývalý ministr dopravy Ing. D. T. Přesnou citaci jeho výroku uvedl žalobce v žalobě. Obdobně se měl vyjádřit v televizní reportáži ze dne 20. 11. 2019 i tehdejší generální ředitel ŘSD ČR Ing. R. M. Zejména však v souvislosti s tímto žalobním tvrzením poukazoval žalobce na existenci smluv mezi ŘSD ČR a společností PRAGOPROJEKT, a.s., na základě nichž měla uvedená společnost připravit projektovou dokumentaci (případně variantně), v důsledku čehož by se přivaděč Územním rozhodnutím o umístění Stavby umístěný na Pozemku posunul tak, že by nezasahoval na Pozemek.
87. Předně – uvedená argumentace žalobce není vůbec způsobilá zpochybnit potřebu vyvlastnění Pozemku. I žalobce totiž v žalobě výslovně konstatoval, že platné Územní rozhodnutí o umístění Stavby označuje Pozemek jako stavební, určený pro stavbu dálnice s tím, že je nutné (a možné) jeho vyvlastnění pro účel dané stavby. Stejně tak je nepochybné, že vyvlastnitel o vyvlastnění Pozemku požádal. Jak vyvlastňovací úřad, tak žalovaný, se v odůvodnění svých rozhodnutí podrobně zabývali naplněním zákonem o vyvlastnění požadovaných předpokladů pro to, aby k vyvlastnění Pozemku mohlo dojít.

A dospěli k závěru, že všechny tyto zákonné požadavky naplněny byly. V podrobnostech odkazuje krajský soud na odůvodnění obou uvedených rozhodnutí, včetně toho, jak se správní orgány vypořádaly s otázkou existence veřejného zájmu na vyvlastnění Pozemku a uvedenou námitkou žalobce, kterou vznesl již v průběhu vyvlastňovacího řízení. Proti naplnění zákonných předpokladů pro vyvlastnění Pozemku žalobce v žalobě nebrojil, pouze namítá možný budoucí posun stavby přivaděče na dálnici tak, že nakonec Pozemek nezasáhne.

88. Jak už ale vysvětlily správní orgány ve svých rozhodnutích, pro účely vyvlastňovacího řízení je podstatný obsah územního rozhodnutí o umístění stavby, včetně dokumentace, která byla jeho podkladem. A Územní rozhodnutí o umístění Stavby zastavění Pozemku nepochybně obsahuje a vyvlastnění Pozemku za tím účelem umožňuje. To je podstatné. Nikoliv, zda v rámci následného stavebního řízení si nechá vyvlastnitel vypracovat jiné verze projektové dokumentace, třeba ve variantní podobě. Příléhavě se k tomu vyjadřuje žalovaný na str. 6 - 7 napadeného rozhodnutí. Krajský soud na tyto jeho závěry odkazuje, neboť se s nimi ztotožňuje.
89. K takové situaci došlo i v projednávané věci. Z obsahu smluv založených ve správním spise uzavřených mezi ŘSD ČR jako objednatelem a společností PRAGOPROJEKT, a.s., jako zhotovitelem ze dne 17. 5. 2018 (viz zejména Příloha č. 2) a ze dne 17. 10. 2019 (viz zejména Příloha č. 1) vyplývá pravdivost žalobcových tvrzení v tom směru, že vyvlastnitel si nechal dle prvé z uvedených smluv zpracovat podklady pro koordinaci stavby D11 1107 Smiřice – Jaroměř se stavbou I/33 Jaroměř, obchvat. Mělo se jednat o zajištění projekčních podkladů nutných pro napojení stavby I/33 Jaroměř, obchvat na silniční síť vybudovanou v rámci stavby D11 1107 Smiřice – Jaroměř (nový SO 112.2). Dále bylo součástí této zakázky zajištění dokumentace pro stavební povolení pro objekty stavby D11 1107 Smiřice – Jaroměř, které byly vypuštěny z dosud projednávaných řízení z důvodu nedokončení majetkoprávní přípravy – vyvlastnění (SO 112, 136.1 a 352). Z druhé z uvedených smluv plyne, že jejím předmětem bylo vypracování tří variant v podrobnosti silničního řešení, řešení odvodnění a jejich posouzení z hlediska časové náročnosti na inženýrskou činnost, výši stavebních nákladů a porovnání vyvolaných požadavků na zábory pozemků. Součástí studie mělo být doporučení dalšího postupu s ohledem i na dosahovanou intenzitu dopravy v dopravním uzlu.
90. Pokud tedy žalobce chtěl těmito dvěma smlouvami prokázat, že vyvlastnitel si nechal vypracovat projektovou dokumentaci týkající se mimo jiné stavby přivaděče, který má být dle Územního rozhodnutí o umístění Stavby umístěn na jeho Pozemku, a že v souvislosti s tím zřejmě uvažoval i o takovém variantním řešení, dle něhož by se přivaděč na Pozemku nenacházel, pak tuto skutečnost má soud za prokázanou. Proto již také neprovedl důkaz další žalobcem navrhovanou smlouvou mezi oběma subjekty, která navíc byla staršího data (2016), než shora uvedené smlouvy. Nic více ovšem existence uvedených smluv neprokazuje.
91. Tato žalobcova tvrzení ostatně nerozporoval ani žalovaný, ani ŘSD ČR. Pouze (a nutno říci, že příléhavě) upozorňovali na to, že tato skutečnost nemá pro vyvlastňovací řízení žádný právní význam. Tvrzení žalobce, že stavba přivaděče bude ve stavebním řízení „o kousek posunuta“, aby se nenacházela na Pozemku, tak skutečně zůstala pouze ve spekulativní rovině.

92. Navíc se krajský soud domnívá, že v současné době již byla uvedená domněnka žalobce o posunu Stavby mimo Pozemek vyvrácena. Krajský soud si totiž opatřil rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 4. 2020, č. j. 38 A 7/2019 – 73. Z obsahu jeho odůvodnění je dle názoru soudu zřejmé, že předmětem stavebního povolení, které bylo v dané věci přezkoumáváno, byly i stavební objekt SO 112 Okružní křižovatka přeložky I/33 a I/37 a stavební objekt SO 112.2 Okružní křižovatka přeložky I/33 a I/37 – připojení silnice I/33 (viz shora citovaný obsah Přílohy č. 2 smlouvy mezi ŘSD ČR a společností PRAGOPROJEKT, a.s., ze dne 17. 5. 2018), přičemž dle vydaného stavebního povolení se tyto objekty nacházejí mimo jiné i na Pozemku. Domněnky žalobce o posunu Stavby mimo jeho Pozemek se tedy dle názoru krajského soudu nepotvrdily.
93. Účastníci řízení k dotazu soudu při jednání tuto skutečnost nebyli schopni výslovně potvrdit. S uvedeným zjištěním krajského soudu však koresponduje vyjádření zástupce ŘSD ČR při jednání soudu, že nadále platí původní projektová dokumentace, na základě které bylo vydáno Územní rozhodnutí o umístění Stavby, tedy že ke změně umístění přivaděče ve stavebním řízení oproti řízení územnímu nedošlo. Ostatně, i kdyby tomu tak býti nemělo, pamatuje na řešení takových situací ustanovení § 26 odst. 1 zákona o vyvlastnění. Jak už uvedl krajský soud shora, na zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí by to vliv nemělo.
94. Protože krajský soud žádné ze žalobních námitek nepřisvědčil, nezbylo mu, než žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout.

VIII. Náklady řízení

95. Žalobce nebyl úspěšný ve věci, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a pokud jde o žalovaného, ten se náhrady nákladů řízení při jednání soudu výslovně vzdal (viz § 60 odst. 1 s. ř. s.). Vzhledem k tomu rozhodl o nákladech řízení ve výroku II. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
96. Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které by ji vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jí soud uložil, nebo z důvodů zvláštního zřetele hodných. Její zástupce se však při jednání soudu náhrady nákladů řízení rovněž výslovně vzdal. Nemohly jí být tudíž ani přiznány (viz výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 11. června 2020

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu